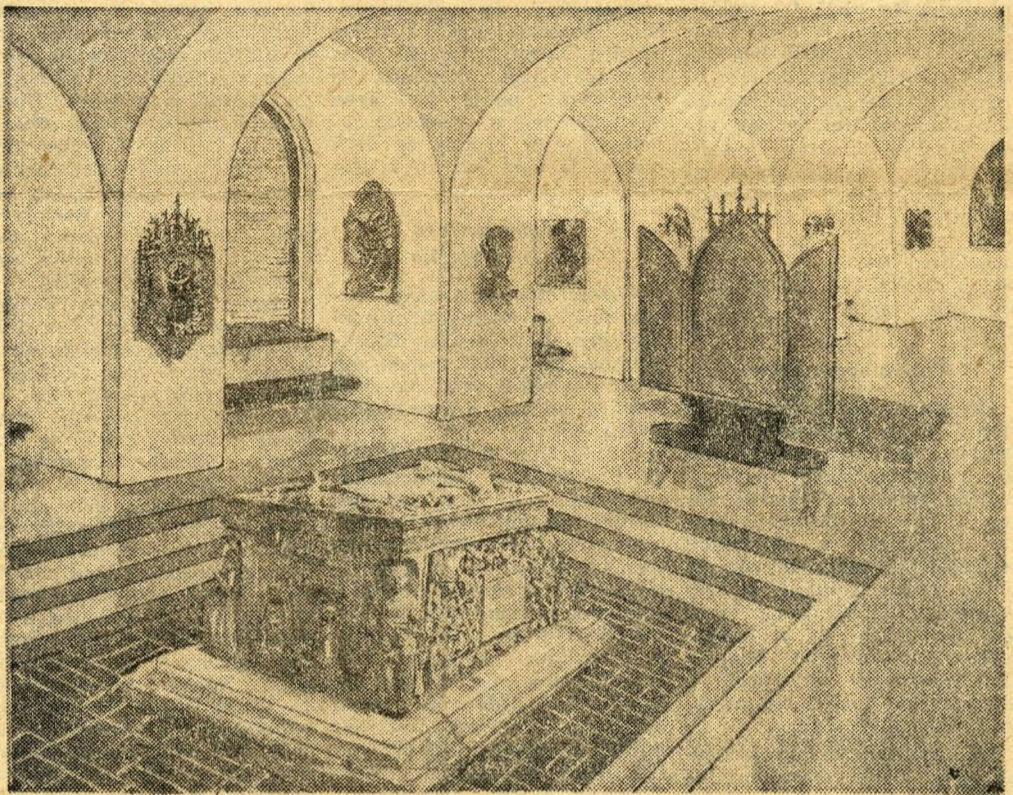

Hogyan rendezkedik be a Magyar Nemzeti Galéria a Budavári Palotában

Még eltelik néhány év, amíg a Budavári Palota újjáépítése befejeződik. A beköltözésre kijelölt kulturális intézmények azonban már dolgoznak a terveken, amelyek alapján reprezentatív új ott-

megnyílik a lehetőség, hogy korban összefüggő, teljes képet nyújtsanak a látogatóknak a magyar képzőművészet fejlődéséről. Állandó jellegű és időszakos kiállításokat is rendeznek. Az állandó kiállítás a

ismerkedni. A galéria földszintjéről át lehet menni abba az épületszárnyba, ahol a Budapesti Történeti Múzeum rendezkedik be. Ezekhez a helyiségekhez a galéria ad át korabeli értékes műkincseket,

Az Apafy-siremlék süllyesztett elhelyezésének terve

honokban berendezkednek. Nagy vonásokban megismertük a Magyar Nemzeti Galéria elhelyezésének programját is, amelynek szemléltetésére több érdekes vázlatot készítették. Erről dr. Pogány Ö. Gábor, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója, dr. Márffy Albin főigazgatóhelyettes és Rukavina Erna főelőadó, a vári ügyek referense jelenlétében tájékoztatta a Magyar Nemzet munkatársát.

Az eddig ismertetett tervek alapján az már köztudomású, hogy a két szélső épületszárny kivételével a palota Duna-parti középtraktusát a földszinttől a negyedik emeletig a Nemzeti Galéria kiállítási helyiségei foglalják majd el. Ezzel több mint háromszorosára növekszik a képtár kiállításokra felhasználható térsége és lehetőség nyílik azoknak a felbecsülhetetlen értékű műkincseknek a bemutatására, amelyeket jelenleg raktárakban őriznek. A Magyar Nemzeti Galéria jelenlegi Kossuth Lajos téri palotájában a magyar festőművészet XIX–XX. századbeli gazdag, értékes anyagának csak kis hányadát lehet kiállítani. A XX. századot reprezentáló képgyűjtemény tulajdonképpen 1945-nél itt befejeződik és a későbbi években alkotott művek közül csak néhány kép van kiállítva. A legújabb-kori alkotások bemutatására helyhiányában nincs mód.

Teljes gyűjtemény

A Nemzeti Galéria birtokában több mint 7000 festmény van és ezek közül mindössze hatszáz látható a kiállítási termekben. A szoborgyűjtemény több mint 2000 műből áll, ezeknek csak egyharmada szerepel a Galéria termeiben és folyósóin. A grafikai anyag mintegy 20 000 lapot ölel fel, és ezek közül egyetlenegy sincs kiállítva. A rendkívül érdekes éremgyűjteménynek mindössze 20 százalékát mutatják be helyhiányában. Ezek a körülmények akadályozzák, hogy a művészetért lelkesedő közönség a Nemzeti Galéria keretében egységes képet kapjon az egész magyar képzőművészet fejlődéséről.

Teljesen megváltozik a helyzet, amikor a Budavári Palotában megnyitja termeit az új Magyar Nemzeti Galéria. A többszörösre megnövekedett térségben nemcsak jelenlegi kincseinek jó részét állítják majd ki, hanem a Szépművészeti Múzeum középkori és XVIII. századi magyar anyagát szintén átveszik és ezzel

középkortól napjainkig mutatja be a magyar képzőművészetet, az időszakos kiállításokat pedig különböző témák szerint, egy-egy művész életművének, egy-egy stílusnak bemutatása, vagy emlékkiállítások jegyében rendezik. Kiállításra kerülnek végre az eddig raktárban tartott értékes grafikák is. Ezeket azonban nem lehet tartósan kiállítani, mert a fény hatására érzékenyek, ezért az állandó jellegű grafikai kiállítás anyagát háromhavonként fogják cserélni. Így idővel minden grafika bemutatásra kerül.

Megvilágítási kísérletek

A Szépművészeti Múzeum anyagából több mint ezer műkincset vesz át a Nemzeti Galéria. Ezek között akad 11 méter magas oltárkép is, amely eddig hatalmas mérete miatt nem volt kiállítható. Az új galéria elrendezésénél nagy gondot fordítanak arra, hogy az anyag ne legyen zsúfoltt. Igen jelentős probléma a kiállítási termek megvilágításának módja. Az a törekvés, hogy a műkincsek mindenütt a természetes fényhatást nyújtó, vagy ahhoz hasonló megvilágítást kapjanak. Nem egyetlen kép alkalmas megvilágításba helyezése vár megoldásra, hanem az egyes termek egészét kell jól megvilágítani. A szakértők világítási kísérleteket végeznek a palota termeiben a Galériától kölcsönkért festményekkel. Beszereznek külföldi szakvéleményeket és külföldi múzeumokban világítási tanulmányokat folytatnak. A középkori anyag kiállításánál, amelyet a Mária Terézia korabeli kolostorboltozatos épületszárnyban rendeznek be, tükrözés-mentes rejtett világítást fognak alkalmazni.

Légkondicionálás

A látogató közönség a Duna-part felőli parkon át, a kupola alatti középső szárny főbejáratán lép be a Magyar Nemzeti Galéria díszes előcsarnokába, már itt szebbnél szebb, magyar művészek alkotta szobrok fogadják. A földszint »U«-alakú termeiben rendezik majd az időszakos kiállításokat. Az állandó kiállítások elrendezésénél az a szempont az irányadó, hogy a közönséget ne kényesítsék a több emeletre terjedő kiállítás egyidejű megtekintésére. Ezért egy-egy kiállítási rész külön, egységet alkot, amelynek keretében egyes korok, egyes művészek, egyes stílusok alkotásaival lehet meg-

így többek között szárnyas oltárokat.

A galéria Duna-part felőli termeiben állítják ki a középkori anyagot, a folyósókat szobrok díszítik. Egy másik földszinti épületszárnyban helyezik el a múzeumi hivatalok egy részét és berendeznek egy 220 férőhelyes előadótermet, vetítőberendezéssel, ahol négy nyelvű szinkronfordítással lehet hallgatni az előadásokat.

Van olyan elgondolás, hogy esetleg a kolostorboltozatú termek egyikében állítják majd ki süllyesztett megoldással Apafy síremlékét, amelyet a Szépművészeti Múzeumból hoznak át.

A palota első emeletén a barokk képzőművészeti anyag bemutatásával folytatódik a kiállítás. A kétemelet magas egykori trónteremben a világíró kisszebeni, csikménasági és más nagyméretű szárnyas oltárokat állítják ki.

Az első emeleten kezdődik a XIX. századbeli festészeti anyag kiállítása. A Duna-partra néző 60 méter hosszú teremben Munkácsy Mihály alkotásaiban gyönyörködhetnek a látogatók. A Munkácsy-képek kiállítása külön probléma. Köztudomású, hogy Munkácsy és korában több más nagy festő bitumenes alapra vagy bitumenes festékkel készítette művét. Ennek a festéknek az a tulajdonsága, hogy soha nem szárad meg teljesen, bizonyos hőfokon megpuhul, olvadékonny lesz, »vérzik«. Az ilyen művészeti alkotások megóvása a hőmérséklet változásaitól és az egyéb káros behatásoktól rendkívül nehéz feladat. Az új Magyar Nemzeti Galériában a Munkácsy-termet légkondicionáló berendezéssel szerelik fel. Úgyelve azonban arra, hogy a hőmérséklet szabályozás ne veszélyeztesse a látogatóközönség egészségét, a Munkácsy-képeket vitrinszerűen, faporítású kettős falba, kettős, levegőréteggel »béllett« üveg alatt mutatják be. A légkondicionáló berendezés ilyenformán csak a képekhez tartja az előírt hűvös hőmérséklet alatt, a terem hőmérsékletét nem befolyásolja. A tükröződés elkerülése végett a »vitrinekben« belső túlvilágítást alkalmaznak.

Az egyik nagyterem a hatalmas méretű történelmi képalakítások kiállításának helye lesz. Itt főleg XIX. századbeli művek kerülnek bemutatásra, közöttük több olyan, amelyet nagy méretei miatt most nem tudnak a közönség elé tárni.

Gárdonyi Jenő